

ADI: SOYADI: ÖĞRENCİ NO: BÖLÜM: ÖĞR. ÜYESİ: Neil Course Vasfı Eldem Asuman Özer Sezgin SezerİMZA:

Soru	Puan	Puanınız
1	20	
2	30	
3	30	
4	20	
Toplam	100	

- Sınav süresi 90 dakika.
- Cevaplarımızı, aksi istenmedikçe, tam olarak (örneğin, $\frac{\pi}{3}$ veya $5\sqrt{3}$) yazınız.
- Sınav esnasında öğrenciler arasında, sözlü ya da sözsüz, her türlü iletişim kesinlikle yasaktır.
- Sınav esnasında hesap makinesi, cep telefonu, akıllı saat ve dijital bilgi alışverişi yapılan her türlü malzemelerin kullanımı ile diğer silgi, kalem, vb. alışverişlerin yapılması kesinlikle yasaktır.
- Bir sorudan tam puan alabilmek için,
- İşlemlerinizi açıklamak zorundasınız. Bir cevapta "gidiş yolu" belirtilmemişse, sonucunuz doğru bile olsa, ya çok az puan verilecek ya da hiç puan verilmeyecek.
- Cevabınızı kutu içine almınız.
- Yukarıdaki tabloya hiçbir şey yazmayınız.

1. (a) $\lim_{x \rightarrow \sqrt{5}} \frac{1}{x + g(x)} = 2$ olsun. $x \rightarrow \sqrt{5}$ iken $g(x)$ ' in limitini bulunuz.

Çözüm:

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow \sqrt{5}} \frac{1}{x + g(x)} &= \frac{\lim_{x \rightarrow \sqrt{5}} 1}{\lim_{x \rightarrow \sqrt{5}} x + \lim_{x \rightarrow \sqrt{5}} g(x)} = 2 \\ &\Rightarrow \frac{1}{\sqrt{5} + \lim_{x \rightarrow \sqrt{5}} g(x)} = 2 \Rightarrow \frac{1}{2} = \sqrt{5} + \lim_{x \rightarrow \sqrt{5}} g(x) \end{aligned}$$

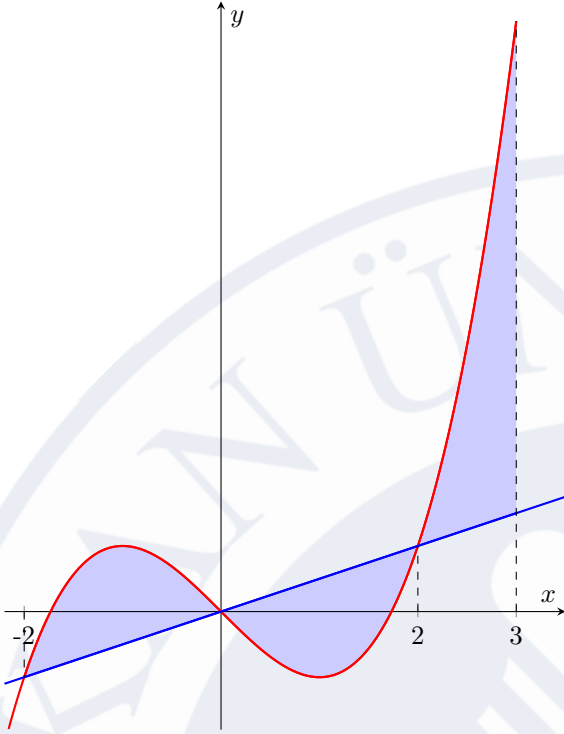
- (b) Kendisi ve çarpmaya göre tersinin toplamı minimum (en küçük) olan pozitif sayıyı bulunuz.

Çözüm: İstenen sayıya x diyelim. O halde onun çarpmaya göre tersi $\frac{1}{x}$ olur.

$$\begin{aligned} f(x) &= x + \frac{1}{x} = \frac{x^2 - 1}{x^2} \\ f'(x) &= \frac{x^2 - 1}{x^2} = \frac{(x-1)(x+1)}{x^2} = 0 \end{aligned}$$

Kritik noktalar (critical points): $x = -1, x = 0, x = 1$. Sayı pozitif olduğundan $x = 1$ istenen sayıdır. Toplam da $f(1) = 2$ dir.

2. (a) 15 puan $y = \frac{x^3}{3} - x$ hiperbolü ve $y = \frac{x}{3}$ doğrusu arasındaki bölgenin $-2 \leq x \leq 3$ aralığındaki toplam alanını bulunuz.

Çözüm:

$$\begin{aligned} A &= \left| \int_{-2}^0 \left[\left(\frac{x^3}{3} - x \right) - \frac{x}{3} \right] dx \right| + \left| \int_0^2 \left[\frac{x}{3} - \left(\frac{x^3}{3} - x \right) \right] dx \right| + \left| \int_2^3 \left[\left(\frac{x^3}{3} - x \right) - x \right] dx \right| \\ &= \left| \int_{-2}^0 \left[\frac{x^3}{3} - \frac{4x}{3} \right] dx \right| + \left| \int_0^2 \left[\frac{4x}{3} - \frac{x^3}{3} \right] dx \right| + \left| \int_2^3 \left[\frac{x^3}{3} - \frac{4x}{3} \right] dx \right| \\ &= \left| \frac{x^4}{12} - \frac{2x^2}{3} \right|_{-2}^0 + \left| \frac{2x^2}{3} - \frac{x^4}{12} \right|_0^2 + \left| \frac{x^4}{12} - \frac{2x^2}{3} \right|_2^3 = \left| -\frac{4}{3} \right| + \left| \frac{4}{3} \right| + \left| \frac{51}{3} \right| = \frac{59}{3} \end{aligned}$$

- (b) 15 puan $x = 2\sqrt{4-y}$, $0 \leq y \leq \frac{15}{4}$ eğrisinin y -ekseni etrafında döndürülmesiyle elde edilen yüzeyin alanını bulunuz.

Çözüm:

$$\begin{aligned} \frac{dx}{dy} &= \frac{-1}{\sqrt{4-y}} \Rightarrow A = \int_0^{\frac{15}{4}} 2\pi x \sqrt{1 + \left(\frac{dx}{dy} \right)^2} dy = \int_0^{\frac{15}{4}} 2\pi (2\sqrt{4-y}) \sqrt{1 + \frac{1}{4-y}} dy \\ &= 4\pi \int_0^{\frac{15}{4}} \sqrt{4-y} \frac{5-y}{\sqrt{4-y}} dy = 4\pi \int_0^{\frac{15}{4}} (5-y) dy = 4\pi \left(5y - \frac{y^2}{2} \right) \Big|_0^{\frac{15}{4}} = 15 \frac{25}{8} \pi = \frac{375}{8} \pi \end{aligned}$$

3. 30 puan $y = x$ ve $y = x^2$ ile sınırlanan bölgenin **y-ekseni** etrafında döndürülmesiyle üretilen dönel cismin hacmini aşağıdaki yöntemlerle bulunuz;
- (i). kabuk yöntemi
- (ii). pul yöntemi.

Çözüm:

- (i). **the shell method** Shell radius: x
Shell high: $x - x^2$

$$\begin{aligned} V &= \int_0^1 2\pi x(x - x^2)dx = 2\pi \int_0^1 (x^2 - x^3)dx \\ &= 2\pi \left(\frac{x^3}{3} - \frac{x^4}{4} \right) \Big|_0^1 = 2\pi \left(\frac{1}{3} - \frac{1}{4} \right) = \frac{\pi}{6} \end{aligned}$$

- (ii). **the washer method** Outer radius: $R(y) = \sqrt{y}$
Inner radius: $r(y) = y$

$$\begin{aligned} V &= \int_0^1 \pi [(R(y))^2 - (r(y))^2] dy = \pi \int_0^1 [(\sqrt{y})^2 - y^2] dy \\ &= \pi \int_0^1 [y - y^2] dy = \pi \left(\frac{y^2}{2} - \frac{y^3}{3} \right) \Big|_0^1 = \frac{\pi}{6} \end{aligned}$$

4. 20 puan $y = x^{2/3}(x - 5)$ fonksiyonunun grafiğini çiziniz: $y' = \frac{5(x - 2)}{3x^{1/3}}$, $y'' = \frac{10x + 1}{9x^{4/3}}$.

Çözüm:

- (i). Critical Points: $x = 0$ and $x = 2$.
(ii). Local max: $f(0) = 0$, Local min: $f(2) = -3\sqrt[3]{4}$, inf. point: $f(-1) = -6$
(iii). There is no asymptotes!

x	$-\infty$	-1	0	2	∞
$f'(x)$		+	+	-	+
$f''(x)$		-	+	+	+
$f(x)$		